

Voordracht

Haarlem, 2 april 2013

Onderwerp: Vaststelling wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie

Bijlagen: ontwerpbesluit

1. Toelichting op het ontwerpbesluit

In Noord-Holland is een groot tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten. Veel huisvesting vindt plaats in illegale of ongewenste omstandigheden, zoals op recreatieparken of met veel mensen in eengezinswoningen. Mensen kunnen niet op straat worden gezet en de arbeidsmigranten zijn bovendien hard nodig voor bedrijven in Noord-Holland. Daarom worden deze oplossingen door veel gemeenten gedoogd, totdat een betere oplossing voorhanden is.

Gezien de grote diversiteit van de groep die moet worden gehuisvest, is er niet één oplossing. Sommige groepen verblijven hier maar tijdelijk, anderen willen zich hier vestigen en weer anderen blijven een middellange periode. De oplossingen zullen dus per definitie ook een breed spectrum moeten beslaan. Gemeenten zijn hiermee in regionaal verband aan de slag gegaan afgelopen jaar.

Ook het Rijk bemoeit zich actief met het probleem. Het ministerie van BZK dringt aan op regionale samenwerking door gemeenten en concrete afspraken daarin en roept provincies op planologische belemmeringen weg te nemen. Om de urgentie te benadrukken heeft het Rijk een Nationale Verklaring hierover opgesteld.

Een oplossing die door veel agrarische bedrijven wordt gewenst is huisvesting op het bedrijf zelf. Noord-Hollandse gemeenten die dat onder voorwaarden wilden toestaan, stuitten daarbij op de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (hierna: PRVS). Op grond van de PRVS is het niet mogelijk deze bestemmingsplannen goed te keuren, ook al was er provinciaal beleid van vòòr de PRVS dat het wel toestond.

De Provincie heeft onderzocht wat er wel mogelijk is. In juli 2012 is een beleidsnota door GS ter kennisname aangenomen en vrijgegeven voor discussie. Hierin wordt onder andere voorgesteld de PRVS aan te passen om huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten op het agrarisch perceel mogelijk te maken, via aanpassing van artikelen 13, 14 en 17.

Bij nader inzien geeft aanpassing van die artikelen teveel risico op continuering van de woonfunctie, na beëindiging van de agrarische bedrijfsvoering of wanneer de behoefte aan tijdelijk personeel weg is. Ook dreigt daarbij precedentwerking voor andere woonvormen buiten BBG. Beter is het om huisvesting van tijdelijke werknemers te zien als onderdeel van de agrarische bedrijfsvoering, waardoor de artikelen 26 en 28 in beeld komen.

Door de huisvesting arbeidsmigranten op te nemen in artikel 26 en 28, die over resp. grootschalige en gecombineerde landbouwgebieden gaan, en te bepalen dat de huisvesting alleen mag plaatsvinden ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, is zij direct gekoppeld aan de agrarische bestemming van het perceel. Gebruik van de voorziening voor iets anders, bijvoorbeeld recreatie, is dan illegaal. Gemeenten moeten hier op handhaven. Als zij hierin falen kan de Provincie, maar ook iedere andere partij, gemeenten hierop aanspreken. Afhankelijk van de definitieve vormgeving van het Interbestuurlijk toezicht (IBT) kan de provincie ook via dat kanaal goede gemeentelijke handhaving stimuleren. De ervaring tot nu toe is dat gemeenten dezelfde belangen hebben als de

provincie op dit dossier. De bestemmingsplannen die ons nu bekend zijn (en waarop wij onder de huidige PRVS een zienswijze of aanwijzing moesten indienen), stellen dezelfde kaders en perken die zelfs nog verder in met aanvullende voorwaarden over bijvoorbeeld aantallen mensen en maximale verblijfsduur.

Door de huisvesting nadrukkelijk als ondergeschikte functie te omschrijven, is gewaarborgd dat huisvesting van tijdelijke werknemers geen hoofdactiviteit wordt en dus niet de boventoon gaat voeren. Zoals gezegd is de huisvesting ook gekoppeld aan de agrarische bedrijfsvoering. Als de agrarische bedrijfsvoering stopt, betekent dat ook een einde aan de huisvesting van tijdelijke werknemers. Hierop moet wederom de gemeente handhaven.

Net als andere bebouwing binnen het agrarisch perceel, zal nieuwe bebouwing moeten voldoen aan de eisen m.b.t. ruimtelijke kwaliteit zoals verwoord in artikel 15 van de PRVS. Hierop ziet de Provincie toe.

Met een aantal gemeenten, de KvK Noordwest-Holland en LTO-noord is contact geweest over deze aanpassing. Alle partijen waren erg verheugd dat de Provincie dit zo voortvarend regelde en de benodigde planologische ruimte gaf. De keuze voor artikel 26 en 28 werd ook door alle partijen onderschreven als logisch en het meest duidelijk.

Of voorgestelde aanpassing voldoende is om de problemen rond huisvesting van arbeidsmigranten op te lossen, kunnen we nu nog niet weten. Onze verwachting is dat het een groot deel van de bestaande problemen oplost, omdat het belemmeringen voor gemeenten wegneemt. In 2014 zal de provincie evalueren of deze maatregel genoeg heeft geholpen en ook geen onbedoelde neveneffecten kent.

2. Voorgestelde tekst van de artikelen

Hieronder ziet u geel gemarkeerd de voorgestelde wijzigingen in de context van het artikel.

I Artikel 26 komt te luiden:

Artikel 26 Gebied voor grootschalige landbouw

1. Voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een gebied voor grootschalige landbouw, zoals op kaart 6 aangegeven en op de digitale verbeelding ervan, geldt het volgende:
 1. Agrarische bebouwing moet worden geconcentreerd binnen het bouwperceel;
 2. Een agrarisch bouwperceel mag worden vergroot tot maximaal 2 ha ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf mits dit noodzakelijk en doelmatig is voor de bedrijfsvoering alsmede voor het oprichten van een biomassa inrichting ten behoeve van eigen gebruik;
 3. Ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf is maximaal één agrarische bedrijfswoning toegestaan; het bestemmingsplan kan met een ontheffing, als bedoeld in artikel 3.6 van de wet, één extra bedrijfswoning mogelijk maken mits dit noodzakelijk is voor het toezicht;
 4. Een bestemmingsplan kan voorzien in de huisvesting van tijdelijke werknemers, indien:
 1. de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwperceel;
 2. de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering en;
 3. het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft.
- e. Een bestemmingsplan bevat geen bestemmingen of regels die voorzien in nieuwvestiging van volwaardige intensieve veehouderijen al dan niet als neventak. Ook bevat een bestemmingsplan geen bestemmingen of regels die voorzien in de herontwikkeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar, al dan niet als nevenfunctie, intensieve veehouderij;
- f. Verplaatsing van de op het moment van inwerkingtreding van deze verordening bestaande intensieve veehouderijen in Noord-Holland wordt niet beschouwd als nieuwvestiging;

- g. Voor zover een bestemmingsplan bestemmingen of regels bevat voor bestaande intensieve veehouderijen, al dan niet als neventak, geldt dat:
 - 1. uitbreidingsmogelijkheden uitsluitend mogen worden opgenomen als aan de wettelijke milieu- en dierenwelzijns-eisen is voldaan zodat het bedrijf op de huidige locatie op duurzame wijze wordt ontwikkeld, als de uitbreiding als onder 1. bedoeld op de huidige locatie niet mogelijk is, dan wel gelegen in gebied voor gecombineerde landbouw, kan het bedrijf zich verplaatsen naar gebied voor grootschalige landbouw.
 - 2. die bestemmingen of regels erin voorzien dat bij uitbreiding ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren;
- h. Een nieuw glastuinbouwbedrijf en de uitbreiding van een bestaand glastuinbouwbedrijf zijn uitsluitend binnen de op de kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven “glastuinbouwconcentratiegebieden” toegestaan en mogen in het bestemmingsplan niet onmogelijk worden gemaakt;
- i. In afwijking van het bepaalde in g. maakt een bestemmingsplan uitbreiding van – op het moment van inwerkingtreding van de verordening - bestaande glastuinbouwbedrijven tevens mogelijk in het gebied, op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven als “tuinbouwconcentratiegebied”;
- j. Indien sprake is van verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf naar het gebied, op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven als “glastuinbouwconcentratiegebied” dient zeker gesteld te worden dat door toepassing van de Ruimte voor Ruimte-regeling de bestaande locatie geherstructureerd wordt.
- k. Uitbreiding van teeltondersteunend glas van meer dan 2000 m² per perceel op een grondgebonden landbouwbouwen bedrijf buiten de onder g. bedoelde gebieden is niet toegestaan;
- l. Een nieuw bollenteeltbedrijf voor permanente bollenteelt en de uitbreiding van een bestaand bedrijf alsmede het mogelijk maken van grondbewerkingen als bezanden, omzetten en ompspuiten ten behoeve van permanente bollenteelt zijn uitsluitend toegestaan:
 - 1. In de bollenconcentratiegebieden, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan;
 - 2. Een bestemmingsplan voor de gebieden, genoemd onder 1. maakt de vestiging van een bollenteeltbedrijf voor permanente bollenteelt niet onmogelijk.
- m. De nieuwvestiging van een zaadveredelingsbedrijf is uitsluitend mogelijk binnen het op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven zaadveredelings-concentratiegebied en mag in dat zaadveredelingsconcentratiegebied in het bestemmingsplan niet onmogelijk worden gemaakt.
- n. Uitbreiding van op het moment van inwerkingtreding van de verordening bestaande daarbuiten gelegen zaadveredelingsbedrijven, is uitsluitend toegestaan voor als zodanig op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan specifiek aangegeven bedrijven.

(...)

De artikelsgewijze toelichting komt te luiden:

Artikel 26 en 27

In de structuurvisie hebben wij onze landbouwhoofdstructuur ontwikkeld die gebaseerd is op een indeling in twee gebieden:

- 1. het gebied voor grootschalige landbouw
- 2. het gebied voor gecombineerde landbouw

Artikel 26 eerste lid legt vast dat voor de grootschalige landbouw hier concentratiegebieden voor de permanente bollenteelt, de glastuinbouw, de zaadteelt, mogelijke intensieve veehouderij zijn aangegeven. Daartoe zijn bouwpercelen van 2 hectare toegestaan. Gedeputeerde staten kunnen een ontheffing verlenen voor grotere bouwpercelen. De vestiging van

dergelijke bedrijven binnen deze concentratiegebieden mag door de bestemmingsplannen niet onmogelijk worden gemaakt. Onder 'duurzame wijze' wordt verstaan dat een intensieve veehouderij moet voldoen aan alle eisen voor volksgezondheid, milieu en dierenwelzijn.

Huisvesting van tijdelijke werknemers, in bestaande of nieuw op te richten bebouwing, is toegestaan binnen het agrarisch bouwperceel. Onder tijdelijke werknemers wordt verstaan: Werknemers die tijdelijk arbeid verrichten en het hoofdverblijf elders hebben.

De huisvesting mag slechts een nevenfunctie betreffen van een volwaardig agrarisch bedrijf en mag dus niet als kernactiviteit worden uitgevoerd. Op grond van het vijfde lid van dit artikel zijn de ruimtelijke kwaliteitseisen van artikel 15 van overeenkomstige toepassing op nieuw op te richten bebouwing en uitbreiding van bestaande bebouwing. De functie blijft agrarisch. Recreatief (mede)gebruik van de voorziening is dus niet toegestaan.

De vestiging van middelgrote en grote bio-massa inrichtingen is mogelijk op agrobusiness- terreinen of bedrijfsterreinen. Deze vallen binnen het bestaand bebouwd gebied. Bio-massa inrichtingen voor eigen gebruik zijn overal in de provincie mogelijk, zo nodig na een ontheffing van gedeputeerde staten ten behoeve van een vergroting van het bouwperceel (dit laatste geldt uitsluitend voor het gebied voor grootschalige landbouw). Wij begrijpen onder "eigen gebruik" ook de situaties dat energie wordt geleverd aan derden, zolang maar sprake is van een ondergeschikte functie ten opzichte van de agrarische hoofdbestemming.

De regeling van het teeltondersteunende glas bij volle grond bedrijven voor dit gebied en voor de gebieden daarbuiten is overeenkomstig het nu geldende beleid.

De verplichting tot het maken van een Landbouw-effect rapportage geldt in geval van MER- plichtige activiteiten en overige activiteiten die een aanzienlijk effect op de landbouw hebben.

II Artikel 28 komt te luiden:

Artikel 28 Gebieden voor gecombineerde landbouw

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het gebied buiten de in artikel 26 eerste lid bedoelde gebieden, maakt geen agrarische bouwpercelen mogelijk, groter dan 1,5 hectare.

(...)

6. Het bepaalde in artikel 26, eerste lid, onderdelen a, c, **d en k** alsmede het derde lid 3 is van overeenkomstige toepassing.

(...)

De toelichting op artikel 28 wordt niet gewijzigd. In het zesde lid van artikel 28 wordt immers verwezen naar artikel 26, en dus impliciet ook naar de toelichting op dit artikel.

3. Communicatie

Na het besluit van gedeputeerde staten op 18 december 2012 over de ontwerp wijziging en de vergadering van de Commissie R&M en M&W van 14 januari 2013, heeft de ontwerp wijziging PRVS gedurende vier weken ter inzage gelegen. Dit is aangekondigd in de Staatscourant, de lokale bladen van Noord-Holland en op de website van de Provincie Noord-Holland. De ontwerp wijziging kon worden ingezien via de website van de Provincie Noord-Holland, via www.ruimtelijkeplannen.nl en op het kantoor van de Provincie Noord-Holland aan de Ceylonpoort. Er zijn geen informatieavonden georganiseerd.

In de periode van de terinzagelegging is één brief met opmerkingen ingediend. Deze is bijgevoegd als bijlage. Besloten is deze opmerkingen niet tot wijzigingen te laten leiden in de ontwerp wijziging. In een brief aan de indiener (zie bijlagen 3 en 4) is uitgezet waarom. Beide brieven zijn kort samengevat in de Nota van Beantwoording (bijlage 2)

4. Proces en procedure

De wijziging van de PRVS zal zo spoedig mogelijk, na de vaststelling door provinciale staten op 6 mei 2013, worden gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl en in het provinciaal blad en daags daarna in werking treden.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. G.E.A. van Craaikamp, provinciesecretaris

Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van [...], kenmerk [...], tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie.

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Gelet op artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening;

Besluiten:

Artikel I

De Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie als volgt te wijzigen:

A

Onder vernummering van de onderdelen d tot en met m tot e tot en met n, een nieuw onderdeel d in te voegen in artikel 26, eerste lid, luidende:

d. Een bestemmingsplan kan voorzien in de huisvesting van tijdelijke werknemers, indien:

1. de huisvestingsvoorziening wordt gesitueerd binnen het agrarisch bouwperceel
2. de huisvesting plaatsvindt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering en
3. het een ondergeschikte functie ten opzichte van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft

B

In artikel 28, zesde lid, wordt “onderdelen a, c en j” vervangen door: onderdelen a, c, d en k.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciale blad waarin het wordt geplaatst.

Haarlem, [datum vaststelling PS]

Provinciale Staten van Noord-Holland

J.W. Remkes, voorzitter.

J.J.M. Vrijburg, griffier.

Toelichting

De wijzigingen van artikel 26 en 28 beogen huisvesting van tijdelijke werknemers, in bestaande of nieuw op te richten bebouwing, toe te staan binnen het agrarisch bouwperceel. Onder tijdelijke werknemers wordt verstaan: Werknemers die tijdelijk arbeid verrichten en het hoofdverblijf elders hebben.

De huisvesting mag slechts een nevenfunctie betreffen van een volwaardig agrarisch bedrijf en mag dus niet als kernactiviteit worden uitgevoerd. Op grond van het vijfde lid van dit artikel zijn de ruimtelijke kwaliteitseisen van artikel 15 van overeenkomstige toepassing op nieuw op te richten bebouwing en uitbreiding van bestaande bebouwing. De functie blijft agrarisch. Recreatief (mede)gebruik van de voorziening is dus niet toegestaan.